

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 634/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tulkkauspalvelun ja -alan ongelmista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ari Koposen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 634/2022 vp:

Aikooko hallitus kehittää Kelan tulkkauspalveluiden toimivuutta,

ja jos aikoo, niin millä aikataululla ja mitä toimenpiteitä hallitus tulee tekemään tilanteen korjaamiseksi ja

tunnistaako ja tunnustaako hallitus tulkkausalan ongelmat?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman yhtenä tavoitteena on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden parantaminen. Tavoitteeseen vastataan muun muassa kehittämällä palvelujärjestelmää ja palvelurakenteita. Osana tätä kehittämistyötä, hallitus on selvittänyt myös Kelan hallintoa ja sen järjestämien palveluiden toimivuutta, sekä siirtymistä rekisteröitymismenettelyyn tietyissä Kelan kilpailuttamissa palveluissa.

Sosiaali- ja terveysministeriö teetti vuonna 2020 ulkopuolisen selvityksen ja arvioinnin Kelan viime vuosina toteuttamien tulkkauspalvelujen hankintojen toimivuudesta asiakkaiden, palveluntuottajien ja Kelan näkökulmista. Selvitystyön perusteella vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluhankintoja ja palveluiden järjestämistä voidaan kehittää toimivammiksi nykyisen kilpailutusmallin pohjalta ilman lainsäädännöllisiä muutoksia. Kela on tämän mukaisesti pyrkinyt ja pyrkii yhteistyössä palveluiden käyttäjien kanssa vahvistamaan kilpailutuksen ja palveluiden saatavuuden toimivuutta pitkäjänteisesti. Kelan kilpailutuksessa laatu on määräävä tekijä. Kehittämistyö on jatkuvaa ja mukautuu palvelutarpeiden muutoksiin. Mahdolliset poikkeamat palveluiden saatavuudessa ja saavutettavuudessa arvioidaan ja niiden juurisyihin vastaaminen luo kehitystyölle perustaa. Kela on myös tehostanut hankintojen sopimusvalvontaansa.

Kelan järjestämä tulkkauspalvelu perustuu lakiin vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta (133/2010). Tulkkauspalvelulaki on toissijainen laki, jota sovelletaan siinä tapauksessa, että asiakas ei saa tulkkausta muun lain nojalla. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021) sisältää sääntelyn tulkitsemisesta ja tulkin hankkimisesta sen ohella, mitä varsinaisista

palveluista säädetään. Uudistuksen toimeenpanon yhteydessä on mahdollista tarkastella ja uudelleen järjestää myös sitä, miten voidaan asiakkaan kannalta entistä vaikuttavammin ja laajemmin hyödyntää olemassa olevia tulkkauspalveluita ja kehittää niitä koko maassa.

Sosiaali- ja terveysministeriö seuraa lainsäädännön toimeenpanoa ja sen asettamia tarpeita toiminnalliselle kehittämiselle sekä mahdolliselle lainsäädännön kehittämiselle, ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin toimivaltaisten viranomaisten ohjaamiseksi ja yhdenvertaisten palveluiden saatavuuden turvaamiseksi.

Helsingissä 2.1.2023

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru